

Aanvrager:	Stichting Archiprix
Titel:	Archiprix
Gevraagd bedrag:	€ 100.000

NEGATIEF

Inleiding en samenvatting

Stichting Archiprix organiseert al veertig jaar de Archiprix, een prijsvraag voor de beste afstudeerplannen van Nederlandse architectuur- en landschapsopleidingen. Stichting Archiprix is een samenwerkingsverband van de Nederlandse geaccrediteerde masteropleidingen voor architectuur, stedenbouw en landschapsarchitectuur: de technische universiteiten in Delft en Eindhoven, Wageningen Universiteit en de Academies van Bouwkunst in Amsterdam, Arnhem, Groningen, Maastricht, Rotterdam en Tilburg. Verder stimuleert de stichting de totstandkoming van nationale Archiprix-initiatieven in andere landen en regio's.

Ieder jaar opnieuw selecteert ARCHIPRIX NEDERLAND via de landelijke masteropleidingen de 30 beste afstudeerprojecten in architectuur, stedenbouw, interieur en landschapsarchitectuur. Voor de ARCHIPRIX INTERNATIONAL worden elke twee jaar alle binnen de context van het vakgebied relevante opleidingen ter wereld uitgenodigd hun beste afstudeerplan in te zenden. De afgelopen 20 jaar selecteerden 933 universiteiten (meer dan de helft van alle opleidingen), een of meer keer hun beste afstudeerplan voor deelname. Archiprix introduceert zodoende elke editie het werk van een nieuwe generatie internationaal toptalent. Daarnaast stimuleert Archiprix de totstandkoming van andere nationale Archiprix's over de gehele wereld. Daarmee bouwde Archiprix een enorm netwerk op. Terwijl de basisactiviteiten in grote lijnen gelijk blijven wil Archiprix een paar belangrijke stappen zetten in de komende jaren. Zo wil Archiprix een nieuwe rol gaan spelen als 'agent van verandering' voor het vakgebied, wil ze het opgebouwde netwerk meer en beter bij haar activiteiten betrekken en wil ze het bereik vergroten.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie uit haar waardering voor de platformfunctie van Archiprix en onderstreept het belang van de prijs voor pas afgestudeerde architecten, stedenbouwkundigen, interieur- en landschapsarchitecten. Volgens de commissie is Archiprix een prestigieuze prijs en gewild bij pas afgestudeerden. Deze zijn trots bij het bemachtigen van een nominatie. Archiprix biedt hen via tentoonstellingen en middels publicaties veelal een eerste podium. De commissie erkent dat de prijs van invloed kan zijn op de carrière van jonge makers, hetgeen ook in de afgelopen 40 jaar is bewezen.

Ondanks dat de overwegend positieve bewoordingen waarmee de adviescommissie zich uitlaat over Archiprix als podium, met een wereldwijd bereik, ziet ze geen plaats voor de organisatie binnen de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma. De commissie mist een uitgewerkt programma van de activiteiten. Daarnaast mist de commissie een eigen thematische agenda van Archiprix. De organisatie kiest geen positie en geeft volgens de commissie onvoldoende richting aan de competitie. De commissie verwacht deze agenderende rol wel bij een activiteitenprogramma en vindt het gebrek hieraan een gemiste kans omdat ze juist potentie ziet om vanuit een visie of thematische agenda naar het veld en de nieuwe lichten talent te kijken. Daarnaast laat de commissie zich kritisch uit over het concept 'agent van verandering'.

Het is voor de commissie onduidelijk wat de betekenis van de 'agent van verandering' is en op welke wijze Archiprix deze rol de komende jaren op zich neemt. Wat behelst de verandering binnen het architectuurveld, binnen de wereld van grote architectenbureau's en aanbestedingen? De commissie erkent dat een podium als Archiprix International zondermeer een belangrijke functie vervult maar tegelijkertijd uit ze haar twijfels over de opzet ervan. Gezien de samenwerking met wisselende, internationale co-organisatoren vraagt ze zich af hoe de Nederlandse organisatie de kwaliteit van de prijs kan waarborgen.

Kijkend naar de criteria van de regeling beoordeelt de commissie de artistieke en maatschappelijke waarde van het activiteitenprogramma als bijna voldoende. De mate van divers publieksbereik vindt de commissie voldoende. De relevantie van de gekozen thematiek voor het vakgebied en de consistentie in doel en opzet van de aanvraag worden door de commissie echter minder hooggewaardeerd dan andere voorstellen in deze ronde.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur deze aanvraag niet te honoreren. Ze meent, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat het voorgestelde activiteitenprogramma voor 2021 onvoldoende aansluit op de doelstellingen van de Regeling 1- en 2-jarig activiteitenprogramma.